

Siyonizm Karşıtlığı Antisemitizm midir?

Yahudilerin MS 70 yılında Romalılar tarafından kovuldukları Filistin'e askerî ve siyasi araçlar kullanarak yeniden dönmesi ve burada Yahudilere ait bir devlet kurulması planına dayanan Siyonist ideoloji, ortaya çıktığı 19. yüzyıldan itibaren hem Müslümanların hem de Yahudilerin karşıtlığıyla karşılaşmıştır. Siyonizm'in hedefine ulaşarak 1948 yılında İsrail'i kurmasının ardından İsrail'in gerek çevre ülkelere karşı yürüttüğü saldırgan yayılcı politikalar, gerekse çoğunluğu Müslüman Araplardan oluşan yerel halka karşı benimsediği acımasız tutum sebebiyle dinî ve ideolojik temelli Siyonizm karşıtlığı, insani temele kayarak gündemden güne artmıştır. Bugün gelinen noktada sadece Filistin'deki değil, dünya genelindeki yaklaşık iki milyarlık Müslüman nüfus Siyonizm'e ve ortaya çıkardığı devlete olan karşıtlığını kararlılıkla sürdürürken, tüm dünyada yaklaşık 15 milyon olan Yahudi nüfusun ise iki milyona yakını bu ideolojiye ve devletine en az Müslümanlar kadar karşı çıkmaktadır. *Pew Research Center* tarafından yapılan güncel bir araştırmaya göre, İsrail'deki 6,5 milyon Yahudi'nin yaklaşık %73'ü Siyonizm'in kendilerini tamamen veya büyük ölçüde tanımladığını düşünürken, yaklaşık %24'ü ise kendilerini Siyonist olarak tanımlamadıklarını belirtmiştir.^[1]

Yahudilerin Siyonizm karşıtlığı ilk bakışta bir paradoks gibi gözükse de aslında dinî ve ideolojik olarak muteber gerekçelere dayanan makul bir muhalefettir. Ran Greenstein, Siyonizm'in eleştirisiyle ilgili olarak üç yaklaşımdan bahseder: Seküler milliyetçiliğin dini reddi; evrensel sosyalist değerleri ulusal amaçlardan üstün tutan sol kanat muhalefeti; Filistin'de bir Yahudi devleti girişiminin liberal-hümanist eleştirilenleri.^[2] Ne var ki Siyonizm ortaya çıktığında Yahudilerin çoğunun bu ideolojiyi benimsemediği ve bugün hâlâ Siyonizm karşıtı Yahudilerin olduğu pek bilinmemektedir. Bu durum, bu karşıtlığın tarih kitaplarında büyük ölçüde görmezden gelinerek Siyonizm tarihinin meşrulaştırılmak istenmesi ve özellikle son yıllarda antisemitizmle suçlanarak gayrimeşru ilan edilmesinden kaynaklanmaktadır. İsrail'in varlığını sürdürebilmesi için izlediği en önemli politikalarından biri, Yahudilik (Judaism) ve Siyonizm arasındaki ayrımı ortadan kaldırarak Siyonizm'i ve Siyonist devleti Yahudilikle özdeşleştirmektir. Bu sayede dünyadaki bütün Yahudiler adına konuştuğunu iddia eden İsrail, meşruiyetini sorgulayan ve politikalarını eleştiren özellikle Yahudi ve Müslümanları antisemitizmle suçlamaktadır. Siyonizm karşıtlığının -dinî, ideolojik ve insani boyutları olması sebebiyle- bir ırka karşı beslenen irrasyonel bir ön yargıyı ifade eden antisemitizmle suçlanamayacağı oldukça açıktır. Siyonistlerin "Siyonist" ve "Yahudi" kavramlarını özdeşleştirme çabası aynı zamanda Siyonizm'i inkâr eden Yahudilerin otomatik olarak kendi kimliklerini inkâr ettikleri izlenimini yaratmıştır. Siyonizm'i ve kurduğu devleti reddeden ve "Benim adıma değil!" (*Not in my name!*) sloganıyla dünyanın dört bir yanında gösteriler düzenleyen Yahudiler, Siyonistler tarafından "kendinden nefret eden Yahudi", "vatan haini" gibi sıfatlarla nitelendirilmektedir. Böylelikle bu Yahudiler tüm platformlarda gayrimeşru ilan edilerek etkisiz hale getirilmeye çalışılmaktadır. Müslümanların Siyonizm karşıtlığı da çoğu zaman İsrail ve Siyonistler tarafından antisemitik olmakla suçlanmakta, bu suretle İsrail'in Müslümanlara karşı izlediği şiddet içerikli politikalar meşrulaştırılmaya çalışılmaktadır.

Siyonizm karşıtlığı, bir fikre yöneltilen bir muhalefetken, antisemitizm belli bir insan grubuna -Yahudilere- karşı beslenen herhangi bir objektif realiteden bağımsız bir ön yargıdır. Nasıl ki Nazi politikalarını eleştiren bir Alman, Alman aleyhtarı sayılamazsa veya ırkçı Güney Afrika rejimini eleştiren bir beyaz, beyaz aleyhtarı olarak görülemezse, bir dönem Birleşmiş Milletler tarafından ırkçı bir ideoloji olarak görülen Siyonizm'i ve İsrail Devleti'nin politikalarını eleştiren Yahudiler de otomatik olarak antisemitik sayılamaz. Asırlarca Yahudilere ev sahipliği yapan, devlette dahi çalışmalarına izin veren, yüz yıl öncesine kadar sayıları 25.000'i bulan Yahudi'yi Kudüs'te dahi muhafaza eden Müslümanların antisemitizmle suçlanması da aynı şekilde abestir.

İsrail'in Siyonizm ve Yahudiliği özdeşleştirme politikası sonucunda bugün her Yahudi'nin Siyonist olduğu yanlış kanaati oldukça güçlenmiştir. Bu çerçevede Siyonizm karşıtlığı ve antisemitizm arasındaki ayrım muğlaklaşmakta ve çoğu kişi Siyonizm karşıtlığı niyetiyle farkında olmadan antisemitik bir tutum sergilemektedir. Zihinlerdeki kavram kargaşası neticesinde ortaya çıkan olumsuz algılar sonucunda da iki toplum arasındaki anlaşmazlık giderek tırmanmaktadır. Aynı zamanda bu tutum İsrail'in çıkarlarına hizmet etmekte, İsrail'in uyguladığı şiddet masumlaştırılmaya çalışılmaktadır. Bu çerçevede İsrail'in giderek muğlaklaştırdığı Siyonizm ve Yahudilik arasındaki ayrım iyi yapılmalı, bilinçsizce antisemitizme düşerek İsrail'in şiddet politikalarına meşruiyet zemini oluşturulmamalıdır.

Bugünlerde çocuk terörüyle gündeme gelen İsrail'e ve kurucu ideolojisi Siyonizm'e karşı muhalefet, gerek bazı Yahudi gerekse Müslüman çevrelerde her geçen gün daha da genişlemektedir. İsrail bu muhalefeti antisemitizm yaftasıyla gayrimeşrulaştırmak istemekte ve her geçen gün daha da tehlikeye giren varlığını yeniden üretmek için bir koz olarak kullanmaktadır. Hem içeriden hem dışarıdan kendisine karşı muhalefet

yükseldikçe giderek daha da saldırganlaşan İsrail'e karşı olan bu karşıtlıklar, şüphesiz antisemitik değildir. Dolayısıyla Siyonizm karşıtlığı, antisemitizm değildir. Özellikle Yahudilerin Siyonizm karşıtlığı, genel Yahudi tablosunun oldukça küçük bir kesimini temsil etmesi sebebiyle önemsenmeyip kenara itilmektedir. Halbuki tarihçi Paul Johnson'un da ifade ettiği gibi, Yahudi tarihi, hiddetli azınlıkların muzaffer çoğunluklara dönüştüğü örneklerle doludur.^[3]

^[1] Pew Research Center, *Israel's Religiously Divided Society*, 2016, s. 23.

^[2] bk. Ran Greenstein, *Zionism and Its Discontents: A Century of Radical Dissent in Israel/Palestine*, London: Pluto Press, 2014 , s. 1-2.

^[3] bk. Paul Johnson, *A History of the Jews*, New York: Harper Perennial, 1988, s. 549.